

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNI

DATA URODZENIA UCZNI

dzień miesiąc rok

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

*miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN
W TRZECIEJ KLASIE GIMNAZJUM
Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH**

KWIECIEŃ 2006

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 10 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Zestaw egzaminacyjny zawiera 20 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiązuje długopisem lub piórem.
5. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem ✕ np.:
A.   ✕   C.   D.
6. Jeśli się pomylisz, otocz znak ✕ kółkiem i zaznacz inną odpowiedź,
np.:
A.   (✕)   ✕   D.
7. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
TAK   NIE

Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem ✕,
np.:
TAK   ~~NIE~~
8. Pozostałe zadania wykonaj bezpośrednio pod poleceniami.
Pomyłki przekreśl.
9. Na ostatniej stronie znajduje się brudnopis, z którego możesz skorzystać.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

**Czas pracy:
do 180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

Powodzenia!

Koleżeństwo, partnerstwo, przyjaźń...

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7.

Agata mówiła, mówiła, mówiła. W klasie zrobiło się cicho jak makiem zasiał. Zupełnie jakby wszyscy przenieśli się do starożytnej Grecji.

– Agatko, szóstka – powiedziała historyczka, gdy Agata skończyła. – Nie spodziewałam się, że znasz tę książkę.

– Lubię czytać – odpowiedziała Agata. – Zwłaszcza, gdy jest mi smutno...

Na przerwie, jak zwykle, stanęła przy oknie. Nie potrafiła zaprzyjaźnić się z żadną z dziewczyn. Kiedyś próbowała znaleźć z nimi wspólny język, ale nie umiała w kółko trajkotać o modnych ciuchach i odjazdowym soliście kolejnego zespołu muzycznego.

– Chciałem ci pogratulować – usłyszała za plecami i odwróciła się gwałtownie ze zdziwioną miną. – Gratuluję – powtórzył Michał i uśmiechnął się ciepło. Od tego ciepłego uśmiechu Agacie zrobiło się weselej.

Na podstawie: Anna Orlicka, *Jesienny spacer*, Płomyczek 11/2003.

Zadanie 1.

Na podstawie tekstu zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Agata opowiadała o starożytnej Grecji.

TAK   NIE

Agata miała wiele przyjaciółek w swojej klasie.

TAK   NIE

Agata potrafiła rozmawiać z koleżankami o ubraniach i muzyce.

TAK   NIE

Powtórzenie: *mówiła, mówiła, mówiła* oznacza, że wypowiedź była długa.

TAK   NIE

Zadanie 2.

Uzupełnij zdanie odpowiednim wyrazem z ramki.

przenośnia

porównanie

W zdaniu: *W klasie zrobiło się cicho jak makiem zasiał* występuje

.....

Zadanie 3.

Napisz, kto pogratulował Agacie, bohaterce tekstu.

.....

Zadanie 4.

Na podstawie tekstu zaznacz poprawną odpowiedź.
...uśmiechnął się ciepło, czyli

- A. złośliwie.
- B. zuchwale.
- C. przyjaźnie.
- D. obraźliwie.

Zadanie 5.

Na podstawie tekstu uzupełnij zdanie odpowiednim wyrazem z ramki.

bohaterem	obserwatorem

Osoba opowiadająca w tekście jest ..... wydarzeń.

Zadanie 6.

Wykorzystując informacje z tekstu, połącz linią pytanie z dwiema właściwymi odpowiedziami.

Ciekawie opowiadała.

Dlaczego bohaterka tekstu, Agata, dostała szóstkę?

Uczyła się z podręcznika.

Przeczytała dodatkową książkę.

Zadanie 7.

Napisz, co lubiła robić bohaterka tekstu, kiedy było jej smutno.

.....

Przeczytaj wiersz i wykonaj zadania 8. i 9.

Pamiętaj,
że jestem twoim przyjacielem:

mnie możesz wszystko powiedzieć.

I ty możesz mi wszystko powiedzieć.

[...]

Ryszard Krynicki, *Będę o tym pamiętać* (fragment), [w:] *Antologia ... Zaczynając od Miłosza*, Warszawa 1993.

Zadanie 8.

Na podstawie tekstu zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Słowa wiersza przypominają rozmowę.

TAK   NIE

Osoba wypowiadająca się w wierszu zapewnia o swojej przyjaźni.

TAK   NIE

Zadanie 9.

Na podstawie wiersza dokończ zdanie.

Przyjaciół to ktoś, komu można .....

Zadanie 10.

Napisz charakterystykę osoby, którą chciałbyś mieć za swojego przyjaciela.

Może to być osoba prawdziwa lub wymyślona.

Twoja praca musi zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

W swojej charakterystyce:

1. Przedstaw charakteryzowaną osobę (podaj jej imię i wiek).
2. Opisz jej wygląd zewnętrzny.
3. Opisz usposobienie charakteryzowanej osoby.
4. Opisz jej cechy charakteru.
5. Napisz, czym się interesuje lub co lubi robić najbardziej.
6. Uzasadnij, dlaczego chcesz, aby ta osoba była twoim przyjacielem.

Charakterystyka przyjaciela

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 11., 12., 13., 14., 15. i 16.

Maria Skłodowska-Curie

Maria Curie, z domu Skłodowska, urodziła się 7 listopada 1867 r. w Warszawie. W czasie studiów w Paryżu spotkała Piotra Curie. Nie mając własnego laboratorium, przyjęła propozycję Piotra dzielenia z nim pracowni. W lipcu 1895 r. pobrali się i tak rozpoczęła się ich owocna, wspólna praca naukowa. Ciężko pracowali, aż udało im się odkryć pierwiastek promieniotwórczy, który nazwali „radem”. Byli przekonani, że jego promienie, niszcząc chore komórki, będą mogły powstrzymać rozwój raka.

W 1903 r. małżeństwo Curie, wspólnie z innym uczonym, otrzymało Nagrodę Nobla. Dwa lata później rad stał się bronią przeciwko rakowi.

Małżeństwo Curie mogło otrzymać dużo pieniędzy za odkrycie radu, lecz Maria uznała, że nie powinni czerpać z tego korzyści finansowych.

Na podstawie: *Maria Curie: cud w szopie*, [w:] *Przegląd Reader's Digest*, Warszawa 1996.

Zadanie 11.

Na podstawie tekstu zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Marię i Piotra Curie połączyły zainteresowania naukowe.

TAK   NIE

Wytrwała i ciężka praca państwa Curie doprowadziła do sukcesu.

TAK   NIE

Celem tekstu pt. *Maria Skłodowska-Curie* jest ukazanie piękna języka.

TAK   NIE

Stwierdzenie: *rad stał się bronią przeciwko rakowi* oznacza, że rad jest wykorzystywany w lecznictwie.

TAK   NIE

Zadanie 12.

Na podstawie tekstu podaj rok, w którym małżeństwo Curie otrzymało Nagrodę Nobla.

.....

Zadanie 13.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Co dla państwa Curie było szczególnie ważne w życiu?

A. Praca.

B. Sława.

C. Władza.

D. Bogactwo.

Zadanie 14.

Na podstawie tekstu podaj nazwisko Marii przed wyjściem za mąż za Piotra Curie.

.....

Zadanie 15.

Połącz linią wyrażenie owocna praca naukowa z jego wyjaśnieniem.

owocna praca naukowa

praca przynosząca efekty

praca bez efektów

Zadanie 16.

Wykorzystując tekst, wyodrębni wydarzenia z życia Marii Skłodowskiej-Curie.

Zapisz w formie planu cztery z nich, zachowując kolejność ich występowania.

1. ....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania: 17., 18. i 19.

– Słyszałem o dwu przyjaciółach, którzy mieszkali bardzo, bardzo daleko od siebie i tęsknili za sobą.

Pewnego dnia jeden z nich postanowił zrobić drugiemu niespodziankę i nie uprzedzając go, pojechał do niego. Nie zastał go jednak w domu, ponieważ jego przyjaciel również pojechał do niego...

Zobaczyli się dopiero po kilku latach i wie pani, co się stało? ...

Pani Stawska podniosła na niego oczy.

– Oto obaj, tego samego dnia, w Moskwie, przypadkowo spotkali się w tym samym hotelu i w sąsiednich pokojach. Los czasami mocno żartuje z ludzi...

– W życiu chyba nieczęsto się tak trafia... – szepnęła.

– Kto wie?... Kto wie?... – odparł Wokulski.

Na podstawie: Bolesław Prus, *Lalka*, Warszawa 1973.

Zadanie 17.

Na podstawie tekstu zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Dwaj przyjaciele wiedzieli, że spotkają się w Moskwie.

TAK   NIE

Wokulski, mówiąc: *Kto wie?... Kto wie?...* oczekiwał, że pani Stawska mu odpowie.

TAK   NIE

Wypowiedź: *Pani Stawska podniosła na niego oczy* oznacza, że Wokulski zaciekał ją swoją opowieścią.

TAK   NIE

Zadanie 18.

Połącz linią zdanie z odpowiednim wyrazem w ramce.

Uważam, że los czasami mocno żartuje z ludzi.

fakt

opinia

Zadanie 19.

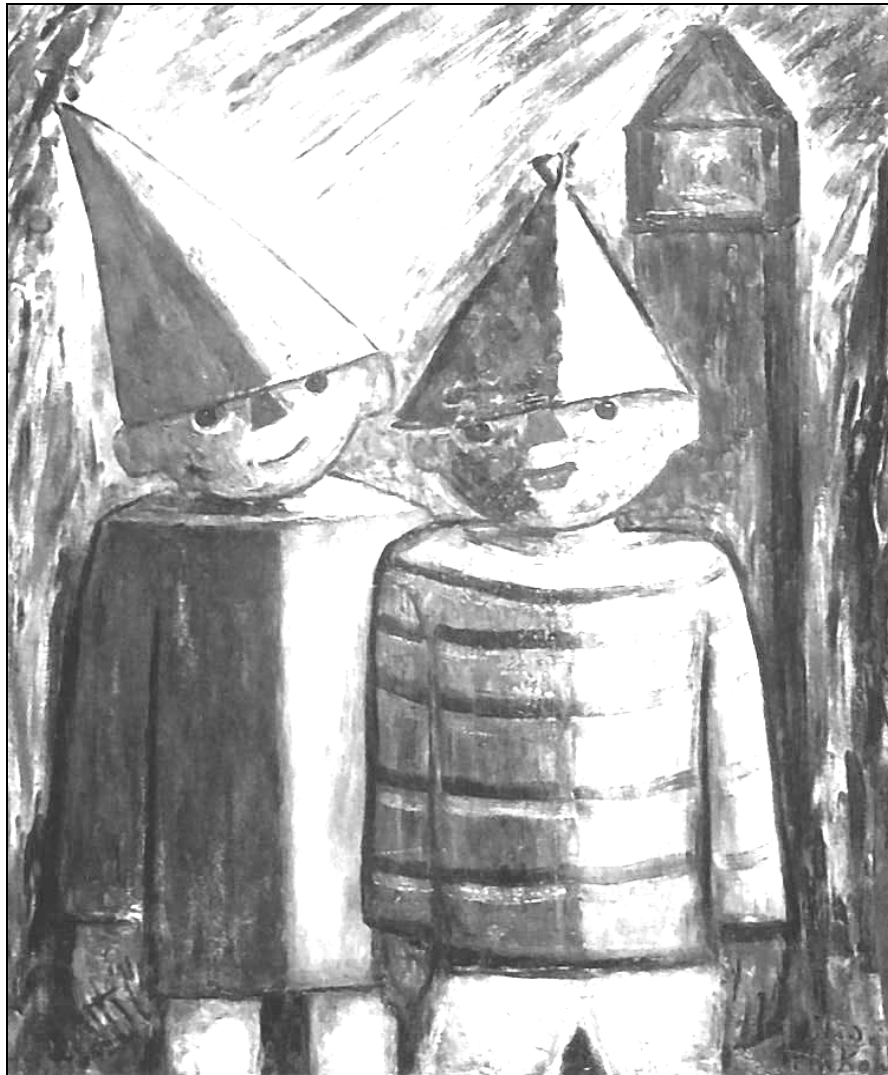
Na podstawie tekstu dokończ zdanie.

Dwaj przyjaciele tęsknili za sobą, ponieważ .....

.....

Przyjrzyj się ilustracji i wykonaj zadanie 20.

Tadeusz Makowski, *Dwaj mali przyjaciele*, [w:] *Wielcy Malarze 97/2000*.

Zadanie 20.

Na podstawie ilustracji zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Przedstawiony obraz wywołuje u odbiorcy lęk.

TAK   NIE

Nakrycia głów przypominają figury geometryczne.

TAK   NIE

Malarz przedstawił postacie w ruchu.

TAK   NIE

Brudnopis

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....